

oktobar 2014. godine

Rezultati ankete: Visok stepen nepovjerenja u političke partije i institucije vlasti u Bosni i Hercegovini

Prema istraživanju iz jula 2014. godine, većina građana Bosne i Hercegovine (BiH) ne vjeruje političkim partijama i institucijama vlasti na kantonalnom, entitetskim i državnom nivou, dok najviše povjerenja imaju u policiju, vojsku i komunalna preduzeća. Ovo su rezultati CATI¹ ankete provedene na reprezentativnom uzorku od 1000 ispitanika na cijeloj teritoriji BiH.

Ako pogledamo grafikon 1 na sljedećoj stranici, možemo vidjeti da su institucije i akteri koncentrirani u tri grupe prema stepenu povjerenja koji građani imaju prema njima (građani koji imaju veliko povjerenje ili imaju donekle povjerenja):

- U prvu grupu spadaju institucije i akteri koji uživaju najmanje povjerenja, i to u rasponu od samo 14,3% za političke partije, pa do 25,7% za entitetske parlamente. Unutar ove grupe, 22,1% ispitanika ima povjerenja u izvršnu vlast, a 23,4% u predstavničku vlast na nivou BiH, a slično je i sa kantonalnim parlamentima (22,8%), kantonalnim vladama (23,6%) i entitetskim vladama (24,1%).
- Druga grupa uživa povjerenje od 30% do 40% ispitanika, a u nju spadaju: državni i entitetski uredi za reviziju (31,5%), sudovi (35,3%), Ured visokog predstavnika (35,9%), izabrani lokalni zvaničnici (36,6%), lokalna uprava (38,3%), Evropska komisija (38,4%) i javne službe (39,4%).
- Konačno, treću grupu po nivou povjerenja čine institucije i akteri koji uživaju veliko povjerenje ili određenu dozu povjerenja kod 50% ili više ispitanika. Tu spadaju: štampani mediji (49,2%), religijske institucije (51%), televizija (57,2%), humanitarne i neprofitne organizacije (58,3%), policija (59%), vojska (62%) i komunalna preduzeća (63,1%).

Ovi rezultati slični su rezultatima ranijih istraživanja² i ukazuju na kontinuirano visok stepen nepovjerenja u donosioce odluka i političke partije u BiH. Kada je riječ o organima vlasti, nepovjerenje je utoliko veće što je viši nivo vlasti o kojem je riječ. Istovremeno, građani imaju daleko više povjerenja u institucije, organizacije i preduzeća koja građanima pružaju osnovne usluge ili sa kojima imaju više direktnoga kontakta, poput medija, humanitarnih organizacija, policije, vojske i komunalnih preduzeća.

Detaljan prikaz rezultata o povjerenju građana dat je na narednoj stranici, u grafikonu 1. Informacije o metodologiji i uzorku date su u Aneksu 1 ovog dokumenta.

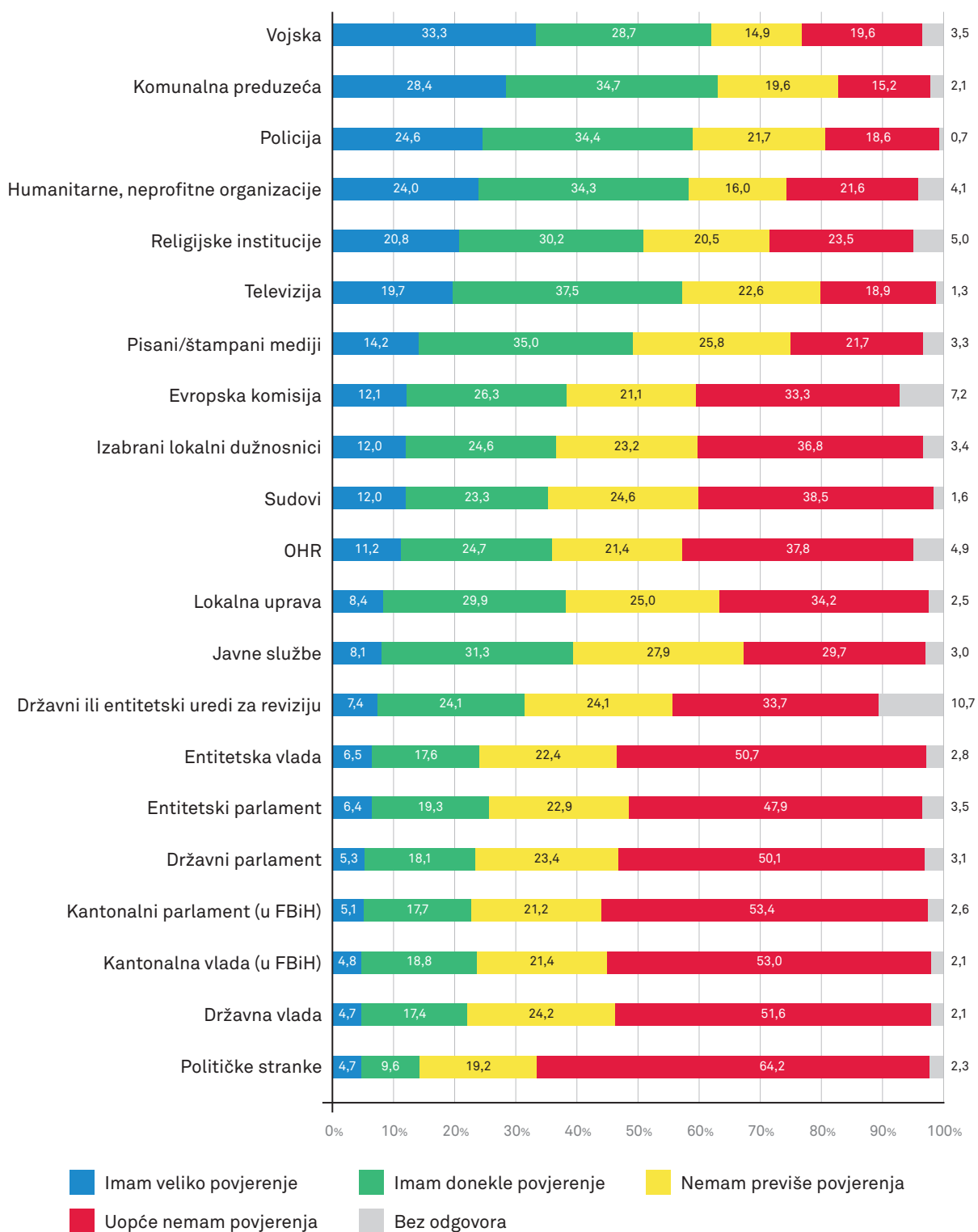
Istraživanje je u julu 2014. godine proveo Centar za društvena istraživanja "Analitika" u saradnji sa Agencijom za istraživanje tržišta "Mareco Index BiH". Istraživanje je urađeno telefonskom anketom CATI na uzorku od 1000 slučajno odabranih ispitanika na cijeloj teritoriji BiH.

Anketa je provedena u okviru projekta "Zagovaranje za otvorenu vlast: Pravo da znam u jugoistočnoj Evropi".

¹ CATI sistem radi na potpuno slučajnom odabiru telefonskih brojeva prema regionima.

² Vidjeti: Analitika – Centar za društvena istraživanja, *Rezultati ankete: građani ne vjeruju institucijama vlasti i političkim partijama u Bosni i Hercegovini* (Sarajevo: Analitika, 2013). http://analitika.ba/sites/default/files/publikacije/fakti_povjerenje_gradjana_13nov2013.pdf (stranica posjećena 14.10.2014).

Grafikon 1: Povjerenje građana u institucije vlasti i druge institucije/organizacije u BiH³

³ Rezultati ankete o povjerenju građana u kantonalne institucije unutar FBiH baziraju se samo na odgovorima ispitanika iz FBiH (N = 627). Ukupan broj ispitanika za pitanje o lokalnoj upravi i izabranim lokalnim dužnosnicima je 976, a za ostale institucije ukupan broj ispitanika je 1000.

ANEKS 1 – Metodologija i uzorak

Provedena je telefonska anketa metodom CATI na reprezentativnom, stratificiranom slučajnom uzorku od 1000 ispitanika starijih od 18 godina, koji žive u Bosni i Hercegovini. Maksimalna pogreška uzorka je +/-3%. Sistem CATI radi na potpuno slučajnom odabiru telefonskih brojeva prema regijama.

	N	%
Muški	500	50,0
Ženski	500	50,0
Total	1000	100,0

	N	%
FBiH	627	62,7
RS	349	34,9
BD	24	2,4
Ukupno	1000	100

	N	%
18–24	109	10,9
25–29	91	9,1
30–39	183	18,3
40–49	188	18,8
50–59	186	18,6
60–65	92	9,2
66+	151	15,1
Total	1000	100,0

	N	%
Nepotpuna osnovna škola	49	4,9
Osnovna škola	153	15,3
Srednja stručna škola	546	54,6
Gimnazija	51	5,1
Viša škola	88	8,8
Fakultet	107	10,7
Magisterij ili specijalizacija	4	0,4
Doktorat	2	0,2
Total	1000	100,0

	N	%
Stalno zaposlenje	236	23,6
Zaposlenje na određeno vrijeme	42	4,2
Nezaposlen – u potrazi za poslom	274	27,4
Nezaposlen – nisam u potrazi za poslom	448	44,8
Total	1000	100,0

Ova publikacija nastala je kroz projekt “Zagovaranje za otvorenu vlast: Pravo da znam u jugoistočnoj Evropi”, koji se provodi u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji, Srbiji i na Kosovu.

PARTNERI U PROJEKTU:

2014 © Analitika – Centar za društvena istraživanja, sva prava pridržana.

Stavovi izneseni u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost Analitike – Centra za društvena istraživanja i ni u kom slučaju ne predstavljaju stavove Evropske unije niti stavove Fonda otvoreno društvo BiH.

Projekt finansiraju Evropska unija i Fond otvoreno društvo BiH.

Analitika - Centar za društvena istraživanja je nezavisna, neprofitna, nevladina organizacija, koja se bavi istraživanjem i razvojem javnih politika u širem smislu. Misija Analitike je da na osnovu kvalitetnih istraživanja i odgovarajuće ekspertize ponudi relevantne, inovativne i praktične preporuke usmjerene na promoviranje inkluzivnih i boljih javnih politika, kao i na ukupno unapređenje procesa njihovog donošenja.

Kaptol 5, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

info@analitika.ba

www.analitika.ba